

༡། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༤-༢༥ ལོའི་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་དཔེ་མཚན་
རིམ་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ཆ་བཞོན།

SUBJECT CODE NO. 088 (BHOTI)
(CLASS X)
MARKING SCHEME 2024- 2025

Time Allowed: 3 hours

Maximum Marks: 80

སྤྱིར་བཏང་གི་ལམ་སྟོན།

1. རིམ་གྱི་འདི་ནང་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
2. སྡེ་ཚན་ཀ་ལ། བོ་རྟོགས་ཚལ།(སྟོན་ཚལ) རིམ་ལྔ་ཡོད།
3. སྡེ་ཚན་ཁ་ལ། ། འབྲི་ཚལ། རིམ་གཉིས་ཡོད།
4. སྡེ་ཚན་ག་ལ། བརྒྱ་སྟོན། རིམ་བདུན་ཡོད།
5. སྡེ་ཚན་ང་ལ། སྟོན་དེབ་དངོས། རིམ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད།
6. ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་རིམ་རྣམས་ཀྱི་ལན་འདེབས་དགོས།

General Instructions:

1. the question paper contains four sections.
2. Section A-Reading contains 5 questions.
3. Section B-Creative Writing contains 2 questions.
4. Section C-Grammar contains 7 questions.
5. Section D-Literature (text book) contains 12 questions.
6. Attempt question as per specific instructions.

Section A: Reading Comprehension (10 Marks)

སྡེ་ཚན་ ཀ། སྟོན་ཚལ།

ལ་དྲུགས་རིམ་ལོངས་ཡར་རྒྱས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་མཛད་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་བ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༡༤ཉིན་ལ་དྲུགས་
དཔལ་རམ་དུས་སྟོན་བཅུ་ལྟེ་སྟེ། འདི་ནི་ལ་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་སྣ་མཚན་གྲགས་ཆེ་བ་ཀྱུན་གྱི་བྲན་གསོ་
དང་། དེ་དག་གི་མཛད་རྗེས་བཟང་པོ་ཀྱུན་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་མ་འོངས་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཀྱུན་ལ་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་བའི་

མིར་ཡིན། ད་ལན་ལ་དུགས་དཔལ་རེས་དུས་སྟོན་གྱི་འགོ་འཇུགས་རྒྱལ་པོ་མཚན་སྟོན་གྲགས་ཅན་སེལ་རྒྱལ་དང་ཁོང་གི་
 དབུ་མེད་ལྷ་མ་སྟག་ཚང་རས་པ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ། དུས་དེའི་ཡིག་དཔོན་མཁས་པ་དཔོན་ལམ་མཁའ་དཔལ་མགོན་པ་སྐྱེས་ཀྱི་
 འབྲེལ་གསོ་དང་དཔལ་རེས་ཀྱི་མི་མངས་ལ་མཛོད་མིར་སྐྱེས་ལྷ་མ་སྟག་ཚང་རས་ཚེན་གྱི་གསོལ་པོར་དང་། དཔོན་ལམ་མཁའ་
 དཔལ་མགོན་གྱིས་སྤེལ་བའི་བྱུག་དཔེ་དང་། སྤེལ་རྩལ་མས་རྩེད་ནས་སྐྱེས་ལྷ་མ་སྟག་ཚང་རས་པའི་བྱུག་པོར་དག་དཀར་
 འཚོར་དང་བཅས་དཔལ་མཁའ་དགུ་ཐོག་གི་ཁ་ཐོག་ཚེན་མོར་ལྷ་རྩེད་དང་ལྷ་གསོལ་བ་སོགས་སྤར་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉུགས་ཉེན་འབྲེལ་
 བཟང་པོ་བྱས་ནས་སྤེལ་པོ་ལོ་ཐང་དུ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པ་ཚོགས། རང་སྤོང་ཚོགས་ཚེན་གྱི་དབུ་སྤོང་། འཛིན་སྤོང་། སྤྱི་
 འཕུས། གཞུང་གི་དཔོན་པོ་ལྷན་རྒྱས། ཚོས་ལུགས་པོ་སོའི་དབུ་སྤོང་དང་མི་མང་གཙང་མང་ཞལ་འཛོམས་ཐོག་རིག་མཚོ་
 འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཚེན་ཚེ་དབང་རིག་འཛིན། དགེ་སྲུབ་བསྟན་དཔལ་ལྷན་དང་ཤེལ་རྩེད་ཀྱིས་རྒྱལ་
 པོ་སེལ་རྒྱལ་རྒྱལ། ལྷ་མ་སྟག་ཚང་རས་པ། རྒྱལ་པོ་ལ་ཏུན་ཀྱི་སྤྱི་ཚེ་མཛད་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་རྒྱས་པ་
 ལྷལ་ཉེ་ལ་དུགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་རྒྱལ་པོ་སེལ་དང་འབྲེལ་བའི་སེལ་རྒྱལ་རྒྱལ། ལྷ་མ་སྟག་དང་འབྲེལ་བའི་སྟག་ཚང་རས་ཚེན།
 དཔོན་ལམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་མཁའ་དཔལ་མགོན་ལམ་པོ་མཚན་སྟོན་གྱི་གྲགས་པ་མི་མངས་ཚང་མ་ལ་གསལ་པོར་
 མཛོད་སྲུབ་པ་བྱུང་། ད་ལན་གྱི་དཔལ་རེས་དུས་སྟོན་དང་སྐབས་བསྟན་ཉེ། རྒྱ་ཁྲའ་ཚེ་རིང་ལོར་བྱ་སྟེ་མོ་ལོལ་ཐང་པ་ལ་
 དཔལ་རེས་གཞེངས་ཉུགས་སྤུལ། དེར་ཞལ་འཛོམས་པ་ཀུན་ལ་གསོལ་རྩེད་ལམ་ལོ་ལོ་ཉེ་གྱི་དང་གར་ཅེད་སྤྱི་དབྱངས་ཐབ་རྒྱས་
 གཞེགས་འབྲེལ་ཞུས་ནས། པོ་སྤར་ལ་དུགས་དཔལ་རེས་དུས་སྟོན་བཅི་རྒྱའི་ཡིད་སྟོན་བཟང་པོ་དང་བཅས་མཛད་སྟོན་གྲོལ་
 ཉོ།

1. ལོང་གི་ཆ་འཚམས་འདི་བཞགས་ནས་ལོག་གི་རི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གྲིས། (1×3=3)
- I. རྒྱལ་པོ་སེལ་རྒྱལ་གྱི་དབུ་མེད་སྤྱི་ཡོན་ནས། (1)
 - a) ལྷ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་མ། b) ལྷ་མ་སྟག་ཚང་རས་པ། c) ལྷ་མ་བཀའ་ཤིས་བསྟན་འབྲེལ། d) ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཚེན་བཟང་པོ།
- II. དཔལ་རེས་དུས་ཚེན་གང་དུ་ཚོགས། (1)
 - a) སྤེལ་པོ་ལོ་ཐང་། b) སྤེལ་རྩལ་། c) སྤེལ་མཁའ་། d) ཤེལ་གྱི་མཁའ་།
- III. དཔལ་རེས་གཞེགས་ཉུགས་བསྟན་མཁས་ལམ་སྤྱི་ཡོན་ནས། (1)
 - a) འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ། b) མཁན་ཚེན་ཚེ་དབང་རིག་འཛིན། c) རྒྱ་ཁྲའ་ཚེ་རིང་ལོར་བྱ། d) ཤེལ་རྩེད་

2. ལ་དྲུགས་དབལ་རྩམ་དུས་ཚེན་ག་དུས་བཅེས། (2)

ལན། ལ་དྲུགས་ལ་དབལ་རྩམ་དུས་སྟོན་སྤྱི་ལོ་2016 ཟླ་བ་ 10 བའི་ཚེས་ 11 ཉིན་བཅེས།
ཡང་ན།

དབལ་རྩམ་དུས་ཚེན་བཅེ་བུའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ།

ལན། དབལ་རྩམ་དུས་ཚེན་འདི་ནི་ལ་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་སྣ་མཚན་གྲགས་ཚེ་བ་ཀྱན་གྱི་དོན་གསོ་
དང་། དེ་དག་གི་མཚན་རྩིས་བཟང་ལོ་ཀྱན་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་མ་འོངས་པའི་གཞོན་སྐྱེས་ཀྱན་ལ་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཡིན།

3. འོག་གི་ཚིགས་བཅད་འདི་བསྐྱབས་ནས་དེ་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཐོངས། (1x2=2)

- འོར་གྱི་མཚོག་ནི་སྤྱིན་པ་སྟེ།
- བདེ་བའི་མཚོག་ནི་སེམས་སྦྱིད་པ།
- རྒྱན་གྱི་མཚོག་ནི་ཐོས་པ་དེ།
- གོགས་པའི་མཚོག་ནི་མི་བསྐྱབས་པའོ།
- མཁས་པ་རི་ལྟར་ཐབས་སྦྱུག་ཀྱང་།
- རྒྱན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་ལུ་འགྲོ།
- ཆར་འདོད་བྱིའུ་སྟོམ་ན་ཡང་།
- ས་ལ་བབས་པའི་ཚུ་མི་འཐུང་།

I. གོང་གི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་སྤྱི་ལོ་གསུངས་ནས་དྲངས་པ་ཡིན་ནམ། (1)

- a) རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ།
- b) ས་སྐྱ་བཞིན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
- c) རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞེན་འོར་བུ།
- d) དབལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབས།

ལན། b) ས་སྐྱ་བཞིན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

II. རྒྱན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་ལུ་འགྲོ། (1)

- a) ཆར་འདོད་བྱིའུ།
- b) མཁས་པ།
- c) སྤྱི་བོ།
- d) སེམས་ཅན།

ལན། b) མཁས་པ།

4. ཆར་འདོད་བྱིའུ་སྟོམ་ནའང་ས་ལ་བབས་པའི་ཚུ་མི་འཐུང་བ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བྱེད། (1)

ལན། ཆར་འདོད་བྱིའུ་སྟོམ་ནའང་ས་ལ་བབས་པའི་ཚུ་མི་འཐུང་བ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་ཐབས་སྦྱུག་ཀྱང་རྒྱན་པོ་
འཇུག་པའི་ལམ་ལུ་འགྲོ།

5. རྒྱུན་གྱི་མཚོག་ནི་ཐོས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ། (2)

ལན། ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསལ་གནང་རྒྱུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུན་ལྡན་པ་སེ། མི་ཚོགས་གང་དུ་
འགོ་ནའང་བརྩེ་བ་ཀྱང་ཆེ་ཞིང་རྩལ་བཞིན་དང་ལྡན་པ་སེ། གཞན་འདི་གཉེན་པོའི་རྒྱུན་རྒྱུས་ལས་ཁྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ།

ཡང་ན།

མཚོག་བཞི་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། མཚོག་བཞི་པོ་ནི། རོར་གྱི་མཚོག་ནི་སྤྱིན་པ་དང་། བདེ་བའི་མཚོག་ནི་སེམས་སྤྱིད་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་མཚོག་ནི་
ཐོས་པ་དང་། རྒྱུགས་པོའི་མཚོག་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་བཅས་སོ།

Section B: Creative Writing (10 Marks)

སྡེ་ཚན། ཁ། འགྲི་ཅུལ།

6. རང་གི་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་འཇུག་ལ་ཡུལ་ལ་ཟམ་པ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱུན་ལུ་ཞིག་བྲིས། (5 marks)

ལན། ༡༩། །ལ་དུགས་རང་སྤྱོད་རི་སྤོངས་ཡར་རྒྱས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པོར་མའི་སྤྱི་འཇུག་དཔལ་ཆེ་རིང་མཚོག་གི་བྱུང་དུ་
ལུ་གསོལ།

སྤྱོད་པོར་མའི་སྤྱོད་པོ་གི་སྤོངས་ཆོར་ཡོད་པའི་ཆུ་ཡུར་ནང་དབྱར་ཁ་ཆར་པའི་སྐྱབས་ཆུ་མང་པོ་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤོངས་
ཆོར་མི་རྒྱལ་ཉེན་ལྟར་ཆོར་རང་འགོ་དགོས་པ་དང་མ་ཟད་སྤོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་འགོ་བའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལོང་གིས་
གཡུར་བ་དེ་བརྒྱལ་དགོས་ཆེ་ཆོར་མའི་ཆེད་དུ་གཉེན་ཁ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཡོད་པ་སེ། སྤྱོད་པོར་མའི་སྤྱོད་པོ་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་
དུལ་ནས་སྤོངས་པོ་གི་སྤོངས་ཆོར་མའི་སྤོངས་ཆོར་མའི་དགོས་པ་ལོང་གིས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་
བར་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་བཅས། སྤོངས་པོར་སྤོངས་པོ་གི་སྤོངས་ཆོར་མའི་དཔལ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལོང་གིས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་
༡༥ ཉེན་

ལུ་གསོལ།

ཡང་ན།

རང་གི་སྤོངས་སྤོངས་དགོས་པ་ལ་ཉེན་གཅིག་གི་རིང་དགོངས་ལུ་ཞིག་བྲིས།

ལན།

༡༩། །མཚོག་བཞི་པོ་མཚོགས་མེད་འགྲིང་རིམ་སྤོངས་སྤོངས་དགོས་ཆེ་མཚོག་གི་

ཞབས་བྱུང་དུ། ལུ་གསོལ།

Section C: Grammar (25 Marks)

ཕྱི་ཚེན། གཤེན་བཞུགས་སྒྲིག་པ།

8. གཤེན་པ་གསལ་བྱེད་བཞུགས་པ་ལ་ལན་གྲིས། (1x10=10)

I. དཀར་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ཚུལ་བ་ལོ་སྤྱི་ཡིན། (1)

- a) དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེ། b) མོན་མི་སྒྲོལ།
c) དགོ་འདུན་ཚོས་འབེལ། d) འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།

ལན། a) དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེ།

II. སྤྱིར་ཡི་གོ་རྟགས་ཅམ་དུ་བྱེས། (1)

- a) ལྟ། b) བཞི། c) གཉིས། d) གསུམ།

ལན། c) གཉིས།

III. མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གོ་ཨ་ནི་-----ཅམ་གྲང་བྱ། (1)

- a) མཚན་མེད། b) མཐའ་རྟེན། c) འཕུལ། d) གསལ་བྱེད།

ལན། a) མཚན་མེད།

IV. སྤོན་འཇུག་གི་མེད་ཡི་གོ་གང་ཡིན་ནམ། (1)

- a) ག། b) ད། c) བ། d) ལ།

ལན། c) བ།

V. དེ་ཉིད་རྣམ་དབྱེ་གང་གི་ནང་ཚན་ཡིན་ནམ། (1)

- a) རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ། b) རྣམ་དབྱེ་བདུན་བ། c) རྣམ་དབྱེ་གསུམ་བ། d) རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བ།

ལན། d) རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བ།

VI. རྗེས་འཇུག་གི་མ་ནིང་གི་ཡི་གོ་དེ་གང་གང་ཡིན། (1)

- a) ག་ད་བ་ས། b) ལ་ར་ལ། c) ང་མ་ལ། d) ག་ལ་ས།

ལན། b) ལ་ར་ལ།

VII. བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་གྲུས་ཡི་གོ་གྲིས། ཅམ་པའི་སྐབས་བྱེད་བ་གང་ཡིན། (1)

- a) སྤྱི་གྲུ། b) བསྟན་འཛིན། c) ཡི་གོ། d) གྲིས།

ལན། a) སྤྱི་གྲུ།

VIII. རྗེས་འཇུག་ལ་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཅམ་ཡོད། (1)

- a) ལྟ། b) བདུན། c) བཞི། d) བརྒྱད།

ལན། d) བརྟུག་།

IX. སྟོན་འཇུག་གི་མ་ཞིང་ག་ཡིག་དེ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཙམ་གྱི་སྟོན་དུ་འཇུག། (1)

- a) བརྟུ་ཟུག་ b) བརྟུ་གཅིག་ c) བརྟུ། d) ཟུག་

ལན། b) བརྟུ་གཅིག་།

X. བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ལ་གང་ཟེར། (1)

- a) བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་། b) དངོས་པོ་བདག་། c) དངོས་པོ་གཞན། d) བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་།

ལན། a) བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་།

9. བཟ་ཤིས་ཀྱིས་སྐྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པ་ལས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོས་འཛིན་གྱིས། (3)

ལན། བཟ་ཤིས་ཀྱིས་སྐྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཟ་ཤིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡི་གེ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་དང་། བྲིས་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ན།

རྟགས་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་བྲིས།

ལན། དབྱེད་པ་གསལ་སྟོན་རྗེས་རྣམས་སྐྱ་ཚོལ་ཤག་ཞན་གྱི་སྟོན་པོ་མོ་མ་ཞིང་སོགས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་ཆེད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ན་རྟགས་འཇུག་ཟེར་རོ།

10. བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་དབེར་བརྗོད་བཞི་བྲིས། (2)

ལན། འཁོར་ལོ་འཁོར། རྩ་འབྲེལ། ཤིང་ཆག་ མེ་འབར། ལྟ་བུའོ།

11. སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྲིས། (2)

ལན། སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཤམ་གྱི་རེའུ་མིག་ལྟར་རོ།

ཕོ།	མ་ཞིང་།	མོ།	ཤིན་ཏུ་མོ།
བ།	ག་ད།	འ།	མ།

ཡང་ན།

རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་བྲིས།

ལན། རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཤམ་གྱི་རེའུ་མིག་ལྟར་རོ།

ཕོ།	མ་ཞིང་།	མོ།
ག་ད་བ་ས།	ན་ར་ལ།	ང་མ་འ།

12. སྔོན་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་བ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་གང་ལ་འཇུག་གས། (2)

ལན། སྔོན་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་བ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཅུ་ལྷག་གི་སྔོན་དུ་འཇུག་སྟེ། ཀ་ཅ་ཉ་ཅ་ག་ང་ཉ་ད་ན་ཟ་ཞ་ཇ་ར་ཤ་ས་བཅས་སོ།

ཡང་ན།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དོན་གྲིས།

ལན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། བྱ་ཞེས་བ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་ཅེས་བ་བྱེད་བ་སོ་དང་། ལས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།

13. སྔོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་རྟགས་བཞིར་དབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། (3)

ལན། སྔོན་འཇུག་རྣམས་རྟགས་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྔོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དང་སྐར་ནས་དག་ཏུ་འདོན་བའི་ཆེ་སྐར་ཆེ་ལ་དག་ཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ།

ཡང་ན།

མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྟགས་ལྔ་སོ་སོར་བྱེས།

ལན། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྟགས་ལྔ་དབྱེ་སྟེ།

- ཕོ།-- ཀ་ཅ་ཉ་བ་ཅ།
- མ་ཞིང་།-- ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ།
- མོ། -- ག་ང་ད་བ་ཇ་བ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས།
- ཤེན་ཏུ་མོ། -- ད་ཉ་ན་མ།
- མོ་གཤམ། -- ད་ལ་ཏ་ཨ།

14. དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་མཚན་བརྗོད་གྲིས། (3)

ལན། རྒྱལ་ཀྱན་མཁའ་བའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིད། །གཞོན་ལུང་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་རོལ་བ།།
རྗེ་བཙུན་བརྟན་བའི་ལའོང་ལོ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྒྲ་མའི་ཞབས་བཏུང་ནས།

ཡང་ན།

རང་དོས་ནས་དཔེར་བརྗོད་ཅིག་གྲིས་ཉེ་དངོས་སོ་བདག་གཞན་བྱེས།

ལན། བསྟན་འཛིན་གྱིས་རྫོགས་ཤེས་གཙོག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤེས་གཙོག་ས་སོ། གཙོག་བྱེད། གཙོག་སར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་གསུམ་ནི་དངོས་སོ་བདག་དང་། གཙོག་བྱེད་ཤེས་དང་། དེ་གཙོག་སར་བྱེད་པའི་ལས་གཉིས་ནི་དངོས་སོ་གཞན་ཡིན་ནོ།

Section D: Literature (Main Course Book) (35 Marks)

ཕྱི་ཚེན། རེ། སློབ་དེབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚེན།

15. གཤམ་གསལ་རྩི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གྲིས། (1x2=2)

I. རྩེ་ལྷུང་ཚེན་པོ་སྲུ་རུ་དང་དེའི་རྩེ་སྲན་དག་གི་སྐྱེས་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེས་ལ་ཅི་ཞེས་འཛོད། (1)

- a) བྱང་ཐང་། b) བོད་རིགས། c) ལྷུ་མ་ར། d) དཀར་འཁྲིལ།
ལན། b) བོད་རིགས།

II. ཡིས་ལྷམ་གྱི་ཚོས་ལུགས་སློལ་གཏོད་པ་པོ་སྲུ་ཡིན་ནམ། (1)

- a) ཏ་ཟ་རྟ་མཚན། b) སྒྲིང་ས་ཡིད་ཏམ་དཀྱི། c) ཏ་ཟ་རྟ་ལྷི་ས། d) ས་ཡིད་བྱུར་བལྟལ།
ལན། a) ཏ་ཟ་རྟ་མཚན།

16. འཕྲོག་པའི་མི་རིགས་གང་གང་ཡིན་ཐོག་མ་གང་ནས་བྱུང་། (2)

ལན། འཕྲོག་པ་ཀུན་ཐོག་མ་འབྲུག་གིས་གྱིད་སྲོགས་ནས་འོངས་པའི་ལྷ་ཅའི་མི་རིགས་ཡིན།
ཡང་ན།

སྐྱ་རིག་པའི་དོན་གྲིས།

ལན། སྐྱ་རིག་པ་ནི་མིང་དང་ཚིག་ལ་ཞོར་འབྲུལ་ཞུགས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཀུན་སེལ་བ་དང་ཚོས་དང་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་ཡི་གཤེ་
ལམ་ནས་མ་ཞོར་མ་འབྲུལ་བར་སྲེལ་བ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ལ་ཟེར།

17. ཚད་མ་རིག་པ་སྐྱེས་ན་མན་ཐོགས་གང་ཡོད། (2)

ལན། ཚད་མ་རིག་པ་ལ་སྐྱེས་ན། ཚད་མ་གྱི་ལམ་དང་མཐུན་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ལས་སྐྱོ་མོ་དང་མཉམ་དུ་
ཤེས་སྲུབ་པ་ཡིན། མ་ཟད་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་གྱེད་ཀྱང་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ནས་གྱེད་པ་དང་། གཏམ་སྐྱོ་དགོས་པའི་ཚེ་ནའང་
རྒྱ་མཚན་ཚད་ལྡན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་བཤམ་པ་ཡིན།

ཡང་ན།

སྲོན་དུས་ཞིང་འབད་པའི་ནང་ལ་ལག་ལས་ཀྱི་བཟོ་བྱ་ཁང་ཅིའི་ཕྱིར་ཟེར།

ལན། སྲོན་དུས་ཞིང་འབད་པའི་ནང་ལ་ལག་ལས་ཀྱི་བཟོ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡོད། ལྷ་མོ་ཀུན་གྱིས་བལ་ལས་དང་བྱ་ཚེ་ཀུན་གྱིས་སྐྱེད་
ལས་དང་ལྷམ་གོས་ཀུན་བཟོ་སྐྱོན་གྱེད། བ་ལང་མཛོ་མོ་ཀུན་ལས་འོ་མ་དང་མར་སྐྱེད་སོགས་བཞོན་ཅུ་སྟེལ་ཞིང་། ལྷང་སྲོང་
ཀུན་ལས་ཤིང་ཆ་གང་བཟོས་ལེན་ནས་རང་ལྡང་ནས་གཞན་ཀུན་ལའང་འཚོང་སྲུབ་པོ།

18. རང་པའི་ཚོས་བརྒྱད་བཞི་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན། (2)

ལན། རང་པའི་ཚོས་བརྒྱད་བཞི་པོ་ནི། རྟོང་མ་པའི་ཚོས་བརྒྱད། བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཚོས་བརྒྱད། ས་སྐྱ་པའི་ཚོས་བརྒྱད་དང། དགེ་ལུགས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་བཅས་སོ།

ཡང་ན།

ལ་དྲུགས་སུ་ཨིས་ལྷམ་གྱི་ཚོས་ལུགས་དུས་ཅི་ཙམ་ལ་སྐྱབས།

ལན། ཀུམྱིར་གྱི་རྒྱལ་རབས་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དྲུགས་སུ་ཨིས་ལྷམ་གྱི་ཚོས་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་བཞི་པའི་རང་ལ་སྐྱར་ས་ཡིད་ཨ་ཡི་ཉམ་དུ་ཞེས་ཁྲོངས་པར་འདོད།

19. ཚོས་ཤེས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱན་རི་ལྟར་གཙོད་ལུས། (2)

ལན། ཚོས་ཤེས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ང་རྒྱལ་དང། སེར་སྒྲ། དྲག་དོག་དང། ཆགས་སྤང། རྫོངས་གསུམ་སོགས་ཡིན་པ་ཤེས་ནས། དེ་རྣམས་ཞི་ཞིང་བརློག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་རྟག་ཏུ་ཞི་འཇམ་བའི་བའབའ་ཞིག་གིས་འདའ་བ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་ངོ།

ཡང་ན།

གསོ་བ་རིག་པའི་དོན་དང་རྒྱད་བཞི་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། མི་དང་དུད་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཇུགས་ནས་ནད་བྱུང་བ་ཀུན་གསོ་བའི་ཐབས་ཏེ་ནད་དོས་འཛིན་གྲེད་པ་དང། རྟན་ཅི་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱ་དང། རྟན་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང། རྟན་བསལ་ཅིང་མེད་པར་བྱས་ཚར་རྗེས་སྐྱར་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེའི་རྒྱད་བཞི་པོ་ནི། ཅ་རྒྱད། ཀའད་རྒྱད། མན་དག་གི་རྒྱད། ཕྱི་མའི་རྒྱད་བཅས་སོ།

Poetry Section

ཚིགས་བཅད་སྡེ་ཚན།

20. གཤམ་གསལ་ཇི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གྲིས། (1x4=4)

I. རིག་པ་འདོད་ན་གང་འདོད་དགོས། (1)

- a) སྤྲུག་སྐྱེད། b) རྒྱ་ལོར། c) བདེ་བ། d) བ་ལུལ།

ལན། c) བདེ་བ།

II. ས་ལེ་སྐྱམ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (1)

- a) ཁང་བ། b) གསེར། c) མེ་ཉོག། d) གཡུ།

ལན། b) གསེར།

III. ཁ་རོག་འདུག ཅེས་པའི་ཚོམ་པ་པོ་སུ་ཡིན་ནམ། (1)

- a) འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།
 - b) གམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ།
 - b) ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
 - d) འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ།
- ལན། b) གམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ།

IV. གནའ་དུས་ཀེ་སར་མང་པོ་སུས་སྐྱེལ། (1)

- a) དག་བཙམ་པ་ཉི་མ་གྲང་པ།
- b) ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ།
- b) ལྷ་མ་སྐྱབས་ཚང་རས་པ།
- d) གམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ།
- a) དག་བཙམ་པ་ཉི་མ་གྲང་པ།

21. གང་ཟག་རབ་འབྲིང་གསུམ་མཐའ་གསུམ་ལ་ཚོས་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་ཁག་ཅན་ཡིན། (2)

ལན། གང་ཟག་རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་ལ་ཚོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཤེས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་ན་གོ་ས་ཐོན་པོ་དང་། ལྷ་མོ་རྒྱལ་པོ་དང་མཛེས་སྤྱད་དང་ལྷན་ཡང་དགོས་དོན་ཚུང་བ་ཡིན་པས་ཚོས་དགོས་པ་ཁག་ཅན་ལོ།
ཡང་ན།

དག་ཕྱོགས་སྟོབས་ལྡན་གྱུར་ཆེ་ཁ་རོག་འདུག་ན་བདེ་བ་དེ་ལྟར་སྟོབས་ལྡན།

ལན། དག་ཕྱོགས་སྟོབས་ལྡན་གྱུར་ཆེ་ཁ་རོག་འདུག་ན་དོན་མེད་ཀྱི་རྣམས་འཛིང་དང་འཁོན་སེམས་སོགས་མེད་པས་སེམས་ལ་བདེ་བ་སྟོབས་པོ།

22. དམ་པ་དང་སྤྲིག་སྦྱོང་གཉིས་ལ་ཁྲུང་བར་ཅི་ཡོད། (2)

ལན། སྤྲིས་སུ་དམ་པ་མོང་ཁྲུང་དུ་གནས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་དང་སྤྲིག་སྦྱོང་ལ་དགའ་མཁན་ཀུན་ནགས་ན་གནས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ལས་ཀྱེད་བཞིན་གནས་སོ།
ཡང་ན།

ཀུམྱིར་དུ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རི་བོ་གང་གང་ཡོད།

ལན། ཀུམྱིར་དུ་སོ་ན་མཁྱེད་དང་འགྲུལ་མཁྱེད་སོགས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རི་བོ་མང་པོ་ཡོད།

23. དག་བོས་ཐལ་མོ་སུ་ལ་སྦྱར་རམ། (2)

ལན། སྤྲེ་བོ་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་དག་བོ་ལའང་སེམས་གཏོ་སྦྱུ་མེད་པར་ཐན་ཐོགས་བསྐྱབ་ན། དེ་ལ་དག་བོས་ཀྱང་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་རོ།
ཡང་ན།

སྒྲིབ་པས་བྱ་བ་གང་གང་གྱེད།

ལན། སྒྲིབ་པས་རྒྱང་ཁམས་གཙང་བར་གྱེད་པ་དང་། མོག་རྒྱང་གཏོང་བ་ལ་རོགས་གྱེད་པ་དང་། མིག་དང་ཡིད་ལ་བདེ་བ་
སྟོར་བ་ཡིན།

24. གཤམ་གསལ་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལས་གཅིག་ལ་འགྲེལ་བ་བྲིས། (3)

གང་ལ་སློ་ཡོད་དེ་སྟོབས་ལྡན། སློ་མེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་གྲ།

ལན། སློ་བོ་གང་ཞིག་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་ལྡན་ཡོད་ན་དེ་དངོས་མ་རང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བཟང་ངན་འབྱེད་མི་
ཤེས་པའི་སློ་བོ་སྒྲིབ་པོ་ཀུན་ལ་གཞུགས་སྟོབས་སོགས་ཇི་ཅམ་ཆེ་ཡང་ཕན་ཐོགས་མེད་དོ། ཞེས་སོ།

ཡང་ན།

ཤེས་རབ་ལྡན་པས་ཉེས་བ་དག ། སེལ་བར་རུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོས་མིན།

ལན། ཡོན་ཏན་ནམ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་རང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཉེས་བ་ཀུན་ཏུ་གོ་ནས་དེ་སེལ་བྱའི་ཐབས་ལ་
འབད་པར་གྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་སློ་བོ་སྒྲིབ་པོ་ཀུན་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་ཉེས་སྒྲོལ་ཀུན་སེལ་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་
པའོ།

25. གཤམ་གྱི་མིང་ཚིག་གང་རུག་བཞི་ལ་མངོན་བརྗོད་གཉིས་རེ་བྲིས། (2×4=8)

ལན། མི། --- ཤེད་བྲ། གང་ཟག

སློ། --- རིག་པ། ཤེས་པ།

ང་རྒྱལ། --- ཁེངས་པ། རྒྱགས་པ།

སྒྲིལ། ---- བྱང་འགོ། ལྷེ་གཉིས་པ།

དདུལ། --- རིན་ཆེན་གཉིས་པ། མདོག་ངན།

ལྷང་མ། --- ཀླང་འཕྱང་། རྒྱུར་མི་ལྷང་།

ཁང་པ། --- གནས་མལ། ཁྲིམ།

26. འོག་གི་མིང་ཚིག་དག་ལས་གང་རུང་བཞི་ལ་བརྗོད་པ་བྲིས། (1×4=4)

ནགས། ནགས་སུ་གཙན་གཟན་གྱིས་རི་དྲགས་ལ་དེད།

རིན་ཆེན་གླིང་། ཚོང་དཔོན་གྱིས་རིན་ཆེན་གླིང་ནས་ལོར་བྱ་ལེན།

ལྷ་ལམ། ལྷ་ལམ་དུ་རྒྱ་བའི་འོད་ལྱབ།

སྒྲོངས། ལ་དྲགས་སྒྲོངས་སུ་མཚོ་ཆེ་རྒྱང་མང་བོ་ཡོད།

འབྲིང་། གཞུང་གི་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲུར་པ་མ་རྣམས་འཛོམས།

རྒྱལ་ཁབ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་མི་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད།

www.careerindia.com